ORDONANȚA CURȚII (Marea Cameră)

8 aprilie 2020*

„Măsuri provizorii – Articolul 279 TFUE – Cerere de măsuri provizorii – Articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE – Independența Izba Dyscyplinarna (Camera Disciplinară) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia)”

În cauza C-791/19 R,

având ca obiect o cerere de măsuri provizorii formulată în temeiul articolului 279 TFUE și al articolului 160 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, introdusă la 23 ianuarie 2020,

Comisia Europeană, reprezentată de K. Banks, de H. Krämer și de S. L. Kalėda, în calitate de agenți,

reclamantă,

susținută de:

Regatul Belgiei, reprezentat de C. Pochet, de M. Jacobs și de L. Van den Broeck, în calitate de agenți,

Regatul Danemarcei, reprezentat de M. Wolff, în calitate de agent,

Regatul Țărilor de Jos, reprezentat de M. K. Bulterman și de J. Langer, în calitate de agenți,

Republica Finlanda, reprezentată de M. Pere, în calitate de agent,

Regatul Suediei, reprezentat de A. Falk, de C. Meyer-Seitz, de H. Shev, de J. Lundberg și de H. Eklinder, în calitate de agenți,

intervenientе,

împotriva

Republicii Polone, reprezentată de B. Majczyna, de D. Kupczak, de S. Żyrek, de A. Dalkowska și de A. Gołaszewska, în calitate de agenți,

pârâtă,

CURTEA (Marea Cameră),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședintă, domnii J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, S. Rodin și P. G. Xuereb, președinți de cameră, domnul E. Juhász, doamna C. Toader, domnii D. Šváby, F. Biltgen, doamna K. Jürimäe și domnii C. Lycourgos, N. Piçarra și N. Wahl, judecători,

* Limba de procedură: polona.

după ascultarea avocatului general E. Tanchev,

dă prezenta

Ordonanță

1 Prin cererea de măsuri provizorii formulată, Comisia Europeană solicită Curții:

– să dispună ca Republica Polonă, în așteptarea hotărârii pe fond a Curții:

  – să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 3 punctul 5, ale articolului 27 și ale articolului 73 alineatul 1 din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5), cu modificările ulterioare (denumită în continuare „Legea privind Curtea Supremă”), care constituie temeiul competenței Izba Dyscyplinarna (Camera Disciplinară) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă, Polonia) (denumită în continuare „Camera Disciplinară”) pentru a se pronunța, atât în primă instanță, cât și în apel, în cauzele disciplinare referitoare la judecători;

  – să se abțină de la transmiterea cauzelor pendinte în fața Camerei Disciplinare unui complet de judecată care nu îndeplinește cerințele de independență definite, printre altele, în Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, denumită în continuare „Hotărârea A. K.”, EU:C:2019:982), și

  – să comunice Comisiei, în termen de cel mult o lună de la notificarea ordonanței Curții prin care se dispun măsurile provizorii solicitate, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe;

– să oblige Republica Polonă la plata cheltuielilor de judecată.

2 Pe de altă parte, Comisia precizează că își rezervă dreptul de a formula o cerere suplimentară prin care să solicite să se dispună plata unei penalități cu titlu cominatoriu dacă ar rezulta din informațiile notificate Comisiei că Republica Polonă nu respectă pe deplin măsurile provizorii dispuse ca urmare a cererii sale de măsuri provizorii.

3 Această cerere a fost formulată în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în temeiul articolului 258 TFUE, introdusă de Comisie la 25 octombrie 2019 (denumită în continuare „acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor”), prin care se urmărește să se constate că Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin:

– în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE:

  – prin faptul că a permis ca conținutul hotărârilor judecătorești să poată fi calificat drept încălcare disciplinară privind judecătorii instanțelor de drept comun [articolul 107 alineatul 1 din ustawa – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) din 27 iulie 2001 (Dz. U. nr. 98, poziția 1070), cu modificările ulterioare (Dz. U. din 2019, poziția 1495) (denumită în continuare „Legea privind organizarea instanțelor de drept comun”), și articolul 97 alineatele 1 și 3 din Legea privind Curtea Supremă];

  – prin faptul că nu a garantat independența și imparțialitatea Camerei Disciplinare, căreia îi revine controlul deciziilor pronunțate în procedurile disciplinare împotriva judecătorilor [articolul 3 punctul 5, articolul 27 și articolul 73 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă coroborat cu articolul 9a din ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa (Legea privind Consiliul Național al Magistraturii) din 12 mai 2011 (Dz. U. nr. 126, poziția 714), astfel cum a fost modificată prin

ustawa o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Legea de modificare a Legii privind Consiliul Național al Magistraturii și a altor legi) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 3) (denumită în continuare „Legea privind KRS”)];

– prin faptul că a conferit președintelui Camerei Disciplinare puterea discreționară de a desemna instanța disciplinară competentă în primul grad de jurisdicție în cauzele referitoare la judecătorii instanțelor de drept comun (articolul 110 alineatul 3 și articolul 114 alineatul 7 din Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) și, în consecință, nu a garantat examinarea cauzelor disciplinare de către o instanță „instituită prin lege” și

– prin faptul că a conferit ministrului justiției competența de a numi un agent disciplinar al ministrului justiției (articolul 112b din Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) și, în consecință, nu a garantat examinarea cauzelor disciplinare împotriva judecătorilor instanțelor de drept comun într-un termen rezonabil, precum și prin faptul că a prevăzut că actele legate de desemnarea unui consilier și de asumarea apărării de către acesta nu au un efect suspensiv asupra desfășurării procedurii disciplinare (articolul 113a din Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) și că instanța disciplinară inițiază procedura chiar și în cazul unei absențe justificate a judecătorului care face obiectul procedurii, informat, sau a consilierului său (articolul 115a alineatul 3 din Legea privind organizarea instanțelor de drept comun) și, în consecință, nu a asigurat dreptul la apărare al judecătorilor instanțelor de drept comun care fac obiectul procedurii;

– în temeiul articolului 267 al doilea și al treilea paragraf TFUE, prin faptul că a permis ca dreptul instanțelor de a sesiza Curtea cu privire la cererile de decizie preliminară să fie limitat de posibilitatea de a iniția o procedură disciplinară.

4 În conformitate cu articolul 161 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, vicepreședinta Curții a înaintat prezenta cerere Curții care, ținând seama de importanța acestei cauze, a atribuit-o Marii Camere, potrivit articolului 60 alineatul (1) din acest regulament.

5 La 9 martie 2020, observațiile orale ale părților au fost ascultate în ședința în fața Marii Camere.

Cadrul juridic

Legea privind Curtea Supremă

6 Legea privind Curtea Supremă, care a intrat în vigoare la 3 aprilie 2018, a instituit, în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), două camere noi, printre care se numără și Camera Disciplinară, prevăzută la articolul 3 punctul 5 din această lege.

7 Articolul 20 din legea menționată prevede:

„În ceea ce privește Camera Disciplinară și judecătorii care fac parte din aceasta, prerogativele prim-președintelui [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], astfel cum sunt definite:

– la articolul 14 alineatul 1 punctele 1, 4 și 7, la articolul 31 alineatul 1, la articolul 35 alineatul 2, la articolul 36 alineatul 6, la articolul 40 alineatele 1 și 4 și la articolul 51 alineatele 7 și 14, sunt exercitate de președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], care conduce lucrările Camerei Disciplinare;

– la articolul 14 alineatul 1 punctul 2 și la articolul 55 alineatul 3 a doua teză, sunt exercitate de prim-președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în acord cu președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], care conduce lucrările Camerei Disciplinare.”

8 Articolul 27 alineatul (1) din aceeași lege prevede:

„Camera Disciplinară este competentă în următoarele cauze:

1) cauzele disciplinare:
   a) privind judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)],
   b) examinate de [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în raport cu procedurile disciplinare desfășurate în temeiul următoarelor legi:

      […]

      – Legea privind organizarea instanțelor de drept comun din 27 iulie 2001,

      […]

2) cauzele în domeniul dreptului muncii și al asigurărilor sociale privind judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)];

3) cauzele privind pensionarea unui judecător al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].”

9 Articolul 73 alineatul 1 din Legea privind Curtea Supremă prevede:

„Instanțele disciplinare în cauzele disciplinare privind judecătorii [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] sunt:

1) în primă instanță: [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în complet format din doi judecători ai Camerei Disciplinare și un jurat al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)];

2) în apel: [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în complet format din trei judecători ai Camerei Disciplinare și doi jurați ai [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].”

10 Articolul 97 din această lege are următorul cuprins:

„1. În cazul în care constată o încălcare vădită a normelor în cadrul examinării unei cauze – independent de celelalte prerogative ale sale –, [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] adresează o constatare a erorii instanței în cauză. Înainte de a adresa constatarea erorii, aceasta este obligată să informeze judecătorul sau judecătorii care fac parte din completul de judecată cu privire la posibilitatea de a depune explicații scrise în termen de șapte zile. Identificarea și constatarea unei erori nu afectează soluționarea cauzei.

[…]

3. Atunci când adresează o constatare a unei erori, [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] poate depune o cerere de examinare a unei cauze disciplinare la o instanță disciplinară. Instanța disciplinară de prim grad de jurisdicție este [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].”

Legea privind organizarea instanțelor de drept comun

11 Articolul 107 alineatul 1 din Legea privind organizarea instanțelor de drept comun prevede:

„Un judecător răspunde, pe plan disciplinar, pentru încălcările profesionale (abateri disciplinare), inclusiv în cazul:

1) încălcării vădite și flagrante a normelor de drept

[…]

5) atingerii aduse demnității funcției.”

12 Articolul 110 alineatele 1 și 3 din această lege are următorul cuprins:

„1. În cauzele disciplinare referitoare la judecători, sunt chemate să se pronunțe:

1) în primă instanță:
   a) instanțele disciplinare de pe lângă curțile de apel, în complet de trei judecători,
   b) [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], în complet de doi judecători ai Camerei Disciplinare și un jurat al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)], în cauzele privind abateri disciplinare care constituie infracțiuni săvârșite cu intenție care pot fi supuse urmăririi penale de către Ministerul Public sau infracțiuni săvârșite cu intenție de natură fiscală ori în cauzele în cadrul cărora [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] a formulat o cerere de examinare a litigiului disciplinar în cadrul constatării unei erori;

2) în apel: [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] în complet de doi judecători ai Camerei Disciplinare și un jurat al [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)].

[…]

3. Instanța disciplinară în a cărei jurisdicție își exercită atribuțiile judecătorul care face obiectul procedurii disciplinare nu este competentă să soluționeze cauzele prevăzute la alineatul 1 punctul 1 litera a). Instanța disciplinară competentă să soluționeze cauza este desemnată de președintele [Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)] care conduce lucrările Camerei Disciplinare, la cererea agentului disciplinar.”

Legea privind KRS

13 Potrivit articolului 9a din Legea privind KRS:

„1. Seimul alege din rândul judecătorilor Sąd Najwyższy [(Curtea Supremă)], ai instanțelor de drept comun, ai instanțelor administrative și ai instanțelor militare, 15 membri ai Krajowa Rada Sądownictwa [(Consiliul Național al Magistraturii)] pentru un mandat comun de patru ani.

2. Atunci când efectuează alegerea menționată la alineatul 1, Seimul ia în considerare, în măsura posibilului, necesitatea ca în [Consiliul Național al Magistraturii] să fie reprezentați judecătorii din cadrul diferitor tipuri și niveluri ale instanțelor.

3. Mandatul comun al noilor membri ai [Consiliului Național al Magistraturii] aleși din rândul judecătorilor începe în ziua următoare alegerii lor. Membrii [Consiliului Național al Magistraturii] aleși în mandatul anterior își exercită funcțiile până la data începerii mandatului comun al noilor membri ai [Consiliului Național al Magistraturii].”

14 Dispoziția tranzitorie prevăzută la articolul 6 din Legea de modificare a Legii privind Consiliul Național al Magistraturii și a altor legi, care a intrat în vigoare la 17 ianuarie 2018, prevede:

„Mandatul membrilor [Consiliului Național al Magistraturii] menționați la articolul 187 alineatul 1 punctul 2 din Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej [(Constituția Republicii Polone)], aleși pe baza dispozițiilor în vigoare, durează până în ziua precedentă începerii mandatului noilor membri ai [Consiliului Național al Magistraturii], fără însă să depășească 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, cu excepția cazului în care s-a încheiat anterior ca urmare a expirării mandatului respectiv."

Procedura precontencioasă

15 Apreciind că Republica Polonă nu și-a îndeplinit, prin adoptarea noului regim disciplinar al judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și al instanțelor de drept comun, obligațiile care îi revin în temeiul dispozițiilor articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE coroborat cu articolul 267 al doilea și al treilea paragraf TFUE, Comisia a adresat, la 3 aprilie 2019, o scrisoare de punere în întârziere acestui stat membru. La scrisoarea respectivă, acesta din urmă a răspuns printr-o scrisoare din 1 iunie 2019 în care a contestat orice încălcare a dreptului Uniunii.

16 La 17 iulie 2019, Comisia a emis un aviz motivat în care susținea că acest regim încălca dispozițiile menționate ale dreptului Uniunii. În consecință, această instituție invita Republica Polonă să ia măsurile necesare pentru a se conforma avizului motivat în termen de două luni de la primirea acestuia. Statul membru respectiv a răspuns la acesta printr-o scrisoare din 17 septembrie 2019 în care a susținut că criticile formulate de Comisie în avizul motivat nu erau întemeiate și a solicitat închiderea procedurii.

17 Întrucât a considerat neconvingător acest răspuns, Comisia a decis să introducă acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

Elemente ulterioare introducerii acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor

Hotărârea A. K.

18 La punctul 2 din dispozitivul Hotărârii A. K., Curtea a statuat următoarele:

„Articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și articolul 9 alineatul (1) din Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă [(JO 2000, L 303, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 7)] trebuie interpretate în sensul că se opun ca litigii privind aplicarea dreptului Uniunii să poată intra în competența exclusivă a unei entități care nu constituie o instanță independentă și imparțială, în sensul primei dintre aceste dispoziții. Aceasta este situația în cazul în care condițiile obiective în care a fost creată entitatea respectivă și caracteristicile acesteia, precum și modul în care membrii săi au fost numiți sunt de natură să dea naștere unor îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea acestei entități în privința unor elemente exterioare, în special a unor influențe directe sau indirecte ale puterilor legislativă și executivă, și la neutralitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și, astfel, pot conduce la o lipsă a aparenței de independență sau de imparțialitate a entității menționate care să fie de natură să aducă atingere încrederii pe care justiția trebuie să o inspire acestor justițiabili într-o societate democratică. Revine instanței de trimitere sarcina de a stabili, ținând seama de toate elementele relevante de care dispune, dacă aceasta este situația în ceea ce privește o entitate precum Camera Disciplinară a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă)."

Hotărârile Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cauzele în care s-a pronunțat Hotărârea A. K.

Hotărârea din 5 decembrie 2019

19 În Hotărârea din 5 decembrie 2019, Sąd Najwyższy – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Curtea Supremă – Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale), pronunțându-se în litigiul care a condus la cererea de decizie preliminară formulată în cauza C-585/18, a statuat că Consiliul Național al Magistraturii (denumit în continuare „KRS”) nu este, în compunerea actuală, un organ imparțial și independent de puterile legislativă și executivă.

20 De asemenea, această instanță a statuat că Camera Disciplinară nu poate fi considerată o instanță în sensul articolului 47 din Carta drepturilor fundamentale (denumită în continuare „carta”), al articolului 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950, și al articolului 45 alineatul 1 din Constituția Republicii Polone. Pentru a ajunge la această concluzie, instanța menționată s-a întemeiat pe următoarele elemente:

– Camera Disciplinară, creată ad-hoc, este competentă în materia dreptului muncii și securității sociale în ceea ce privește judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și pensionarea acestor judecători, deși, până atunci, materiile respective intrau în sfera de competență a instanțelor de drept comun, precum și a Camerei pentru litigii de muncă, asigurări sociale și afaceri publice a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), în prezent Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale);

– Camera Disciplinară poate fi compusă numai din noi judecători aleși de KRS, care nu este un organ independent de puterile legislativă și executivă;

– toți judecătorii numiți pentru a face parte din Camera Disciplinară au legături foarte strânse cu puterile legislativă sau executivă, ceea ce poate da naștere la îndoieli obiective, în percepția justițiabililor, cu privire la respectarea necondiționată a dreptului la o instanță imparțială și independentă;

– condițiile desfășurării concursului pentru numirea judecătorilor Camerei Disciplinare au fost modificate în cursul procedurii, iar posibilitatea ca un candidat să conteste o decizie a KRS a fost restrânsă;

– schimbarea modalității de selectare a judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) elimină orice participare și orice rol al acestei instanțe în procedura de numire a judecătorilor;

– Camera Disciplinară beneficiază, în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), de o largă autonomie și de un statut special în calitate de instanță excepțională, iar legătura sa cu structura Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) este doar de fațadă;

– de la crearea sa, Camera Disciplinară și-a orientat activitatea către acțiuni având ca obiect retragerea întrebărilor preliminare care au avut ca rezultat pronunțarea Hotărârii A. K., iar

– natura procedurilor disciplinare desfășurate de Camera Disciplinară pune în evidență faptul că unui judecător i se poate reproșa în prezent o greșeală profesională ca urmare a adoptării unei hotărâri judecătorești, în timp ce, anterior, această situație nu se regăsea.

Hotărârile din 15 ianuarie 2020

21 În Hotărârile din 15 ianuarie 2020, Sąd Najwyższy – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych (Curtea Supremă – Camera pentru litigii de muncă și asigurări sociale), pronunțându-se în litigiile care au condus la adresarea întrebărilor preliminare în cauzele C-624/18 și C-625/18, a statuat de asemenea că Camera Disciplinară nu este o instanță independentă și imparțială, ținând seama de condițiile creării acesteia, de întinderea competențelor sale, de compunerea sa, precum și de implicarea KRS în constituirea sa.

Activitatea Camerei Disciplinare de la pronunțarea Hotărârilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în cauzele care au determinat pronunțarea Hotărârii A. K.

22 La 10 decembrie 2019, prim-președinta Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) a publicat o declarație în care preciza că continuarea activităților Camerei Disciplinare ar constitui o amenințare gravă la adresa stabilității ordinii juridice poloneze. În consecință, aceasta invita membrii săi să se abțină de la orice activitate judiciară.

23 În aceeași zi, ca răspuns la această declarație, președintele Camerei Disciplinare a afirmat, printre altele, că hotărârea din 5 decembrie 2019 a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu afecta funcționarea acestei camere, întrucât hotărârea menționată fusese pronunțată într-un context factual specific. Acesta adăuga că respectiva cameră își va exercita în continuare atribuțiile jurisdicționale care îi fuseseră încredințate de organele constituționale ale Republicii Polone.

24 La 13 decembrie 2019, opt membri ai Camerei Disciplinare și-au făcut cunoscută poziția cu privire la declarația prim-președintei Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), subliniind, în primul rând, că imparțialitatea și independența Camerei Disciplinare nu fuseseră puse în discuție prin Hotărârea A. K., în al doilea rând, că hotărârea din 5 decembrie 2019 a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) nu producea niciun efect juridic în alte cauze decât cea la care se referea și nu avea nicio incidență asupra dispozițiilor legale în vigoare și, în al treilea rând, că principiul potrivit căruia Camera Disciplinară trebuia să își suspende activitatea judiciară pentru a se conforma acestei din urmă hotărâri era lipsit de orice temei rațional.

Cu privire la cererea de măsuri provizorii

Cu privire la admisibilitate

25 Republica Polonă susține că cererea de măsuri provizorii formulată de Comisie este vădit inadmisibilă.

26 În primul rând, Republica Polonă afirmă că măsurile provizorii solicitate de Comisie urmăresc să suspende activitatea uneia dintre camerele unui organ constituțional al acestui stat membru, și anume Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), precum și să intervină în organizarea internă a acestei instanțe, ceea ce ar constitui o ingerință inadmisibilă în structurile constituțională și jurisdicțională poloneze. Astfel, nici Uniunea Europeană însăși, nici vreuna dintre instituțiile sale, inclusiv Curtea, nu ar fi competente să intervină cu privire la aspecte legate de regimul politic al diferitor state membre, de competențele diferitor organe constituționale ale acestor state și de organizarea internă a acestor organe. Astfel, Curtea ar fi vădit necompetentă să adopte măsurile provizorii solicitate de Comisie.

27 Această apreciere ar fi confirmată de faptul că Curtea nu a adoptat niciodată măsuri provizorii de natura celor care fac obiectul prezentei cereri, în timp ce, în numeroase rânduri, Comisia a sesizat Curtea cu acțiuni împotriva statelor membre ca urmare a încălcării unor diverse obligații care decurg din aderarea lor la Uniune, iar neîndeplinirea obligațiilor în discuție în acele acțiuni puteau, ca regulă generală, să fie imputate unui anumit organ al statului membru în cauză.

28 În ședință, Comisia a arătat că dispozițiile naționale a căror suspendare o solicită (denumite în continuare „dispozițiile naționale în litigiu”) intră în domeniul de aplicare al articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, astfel încât acestea pot face obiectul măsurilor provizorii solicitate.

29 În această privință, trebuie amintit că, deși organizarea justiției în statele membre intră în competența acestora din urmă, totuși, în exercitarea acestei competențe, statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care decurg pentru ele din dreptul Uniunii, în special din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE [Hotărârea din 26 martie 2020, Miasto Łowicz și Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (Regimul disciplinar privind magistrații), C-558/18 și C-563/18, EU:C:2020:234, punctul 36 și jurisprudența citată].

30 Potrivit acestei dispoziții, statele membre stabilesc căile de atac necesare pentru a asigura justițiabililor respectarea dreptului lor la protecție jurisdicțională efectivă în domeniile reglementate de dreptul Uniunii. Astfel, statelor membre le revine obligația de a prevedea un sistem de căi de atac și de proceduri care să asigure un control jurisdicțional efectiv în domeniile menționate [Hotărârea din 26 martie 2020, Miasto Łowicz și Prokurator Generalny zastępowany przez Prokuraturę Krajową (Regimul disciplinar privind magistrații), C-558/18 și C-563/18, EU:C:2020:234, punctul 32 și jurisprudența citată].

31 Rezultă că orice stat membru trebuie, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, să se asigure că organismele care, în calitate de „instanță” în sensul definit de dreptul Uniunii, fac parte din sistemul său de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii îndeplinesc cerințele unei protecții jurisdicționale efective [Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme), C-619/18, EU:C:2019:531, punctul 55 și jurisprudența citată].

32 Articolul 19 TUE, care concretizează valoarea statului de drept afirmată la articolul 2 TUE, încredințează instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul menționat [Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme), C-619/18, EU:C:2019:531, punctul 47 și jurisprudența citată].

33 Or, pentru ca această protecție să fie garantată, prezervarea independenței organismelor menționate este primordială, astfel cum se confirmă la articolul 47 al doilea paragraf din cartă, care menționează accesul la o instanță judecătorească „independentă” printre cerințele legate de dreptul fundamental la o cale de atac efectivă [Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 53 și jurisprudența citată].

34 În acest context, Curtea a statuat că cerința de independență a judecătorilor impune, printre altele, ca normele care reglementează regimul disciplinar al celor care au misiunea de a judeca să prezinte garanțiile necesare pentru a evita orice risc de utilizare a unui astfel de regim ca sistem de control politic al conținutului deciziilor judiciare. Astfel, adoptarea unor norme care definesc, printre altele, atât comportamentele ce constituie încălcări disciplinare, cât și sancțiunile aplicabile în mod concret, care prevăd intervenția unei instanțe independente în conformitate cu o procedură care garantează pe deplin drepturile consacrate la articolele 47 și 48 din cartă, în special dreptul la apărare, și care consacră posibilitatea de a contesta în justiție deciziile organelor disciplinare constituie un ansamblu de garanții esențiale pentru menținerea independenței puterii judecătorești [Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme), C-619/18, EU:C:2019:531, punctul 77 și jurisprudența citată].

35 Revine, așadar, oricărui stat membru, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, sarcina de a asigura că regimul disciplinar aplicabil judecătorilor instanțelor naționale care fac parte din sistemul lor de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul Uniunii respectă principiul independenței judecătorilor, în special garantând că deciziile pronunțate în cadrul procedurilor

disciplinare inițiate împotriva judecătorilor instanțelor menționate sunt controlate de un organism care îndeplinește el însuși garanțiile inerente unei protecții jurisdicționale efective, printre care se numără garanția de independență.

36 În aceste condiții, Curtea este competentă, în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor prin care se urmărește să se conteste compatibilitatea cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE a dispozițiilor naționale referitoare la regimul disciplinar aplicabil judecătorilor instanțelor chemate să se pronunțe cu privire la aspecte care țin de dreptul Uniunii, în special a dispozițiilor privind organismul competent să se pronunțe în cauzele disciplinare referitoare la acești judecători, să dispună, în temeiul articolului 279 TFUE, măsuri provizorii pentru suspendarea aplicării unor asemenea dispoziții.

37 În speță, este cert că s-a încredințat Camerei Disciplinare, prin dispozițiile naționale în litigiu, competența de a se pronunța în cauzele disciplinare cu privire la judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun.

38 Este de asemenea cert că atât Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), cât și instanțele de drept comun, în măsura în care pot soluționa chestiuni legate de aplicarea sau de interpretarea dreptului Uniunii, fac parte, în calitate de „instanțe judecătorești”, în sensul definit de acest drept, din sistemul polonez de căi de atac în domeniile reglementate de dreptul menționat, în sensul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

39 Pe de altă parte, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 3 din prezenta ordonanță, acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor privește în special compatibilitatea cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE a dispozițiilor naționale referitoare la regimul disciplinar aplicabil judecătorilor Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun, în special a celor care privesc Camera Disciplinară.

40 În sfârșit, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 1 din prezenta ordonanță, prezenta cerere de măsuri provizorii urmărește, printre altele, suspendarea aplicării acestor din urmă dispoziții, în așteptarea hotărârii Curții asupra fondului (denumită în continuare „hotărârea definitivă”).

41 În consecință, contrar celor susținute de Republica Polonă, Curtea este competentă să adopte măsuri provizorii de natura celor solicitate de Comisie.

42 Împrejurarea invocată de Republica Polonă potrivit căreia Curtea nu ar fi adoptat până în prezent nicio măsură provizorie de această natură nu poate pune în discuție această apreciere. Astfel, caracterul pretins inedit al unei măsuri provizorii nu poate avea incidență asupra competenței Curții de a acorda o asemenea măsură, în caz contrar această competență fiind lipsită de conținut.

43 În al doilea rând, Republica Polonă susține că măsurile provizorii solicitate de Comisie urmăresc ca anumiți judecători ai Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), și anume cei ai Camerei Disciplinare, să fie eliberați din funcție. În aceste condiții, acordarea unor astfel de măsuri ar încălca principiul inamovibilității judecătorilor și ar compromite, în consecință, garanțiile de independență a judecătorilor protejate atât de ordinea juridică a Uniunii, cât și de Constituția Republicii Polone.

44 În această privință, trebuie arătat că, în ipoteza în care ar fi dispuse, măsurile provizorii solicitate de Comisie nu ar avea ca efect revocarea judecătorilor Camerei Disciplinare, ci suspendarea provizorie a aplicării dispozițiilor naționale în litigiu și, în consecință, a exercitării de către acești judecători a funcțiilor lor până la pronunțarea hotărârii definitive.

45 Prin urmare, contrar susținerilor Republicii Polone, adoptarea unor asemenea măsuri nu poate fi considerată ca fiind contrară principiului inamovibilității judecătorilor.

46 În al treilea rând, Republica Polonă arată că măsurile provizorii solicitate de Comisie nu numai că nu pot asigura executarea deplină a hotărârii definitive, ci ar face chiar imposibilă, în cazul admiterii acțiunii, executarea acestei hotărâri, întrucât dispunerea lor ar avea ca efect practic dizolvarea Camerei Disciplinare.

47 Cu toate acestea, pe lângă faptul că dispunerea măsurilor provizorii solicitate de Comisie nu ar determina dizolvarea Camerei Disciplinare, trebuie să se arate că, în ipoteza în care Curtea ar admite, în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, motivul Comisiei întemeiat pe încălcarea de către Republica Polonă a obligației care îi revine, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, de a garanta independența acestei camere, statul membru respectiv ar fi obligat, pentru a da curs hotărârii definitive, să adapteze dreptul său național pentru a se asigura examinarea cauzelor disciplinare privind judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun de către un organism care respectă principiul independenței judecătorilor.

48 În consecință, contrar celor pretinse de Republica Polonă, în cazul în care Curtea ar decide să dispună măsurile provizorii solicitate de Comisie, aceste măsuri nu s-ar opune nicidecum efectivității depline a hotărârii definitive.

49 Din considerațiile care precedă rezultă că cererea de măsuri provizorii este admisibilă.

Cu privire la fond

50 Articolul 160 alineatul (3) din Regulamentul de procedură prevede că cererile de măsuri provizorii trebuie să indice „obiectul litigiului, împrejurările care demonstrează urgența, precum și motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurii provizorii solicitate”.

51 Astfel, o măsură provizorie nu poate fi încuviințată de către judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii decât dacă s-a stabilit că acordarea acesteia este justificată la prima vedere în fapt și în drept (*fumus boni iuris*) și că este urgentă, în sensul că, pentru evitarea unui prejudiciu grav și ireparabil pentru interesele părții care le solicită, este necesar să fie dispusă și să își producă efectele anterior deciziei pe fond. Dacă este cazul, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii trebuie de asemenea să evalueze comparativ interesele prezente în cauză. Aceste condiții sunt cumulative, astfel încât cererea de măsuri provizorii trebuie respinsă în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită (Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctul 29 și jurisprudența citată).

Cu privire la fumus boni iuris

52 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, condiția privind *fumus boni iuris* este îndeplinită atunci când cel puțin unul dintre motivele invocate de partea care solicită măsurile provizorii în susținerea acțiunii pe fond nu este, la prima vedere, lipsit de un temei serios. Aceasta este situația în special atunci când unul dintre aceste motive evidențiază existența unor probleme juridice complexe a căror soluție nu se impune de la bun început și care necesită, așadar, o examinare aprofundată, care nu poate fi efectuată de judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii, ci trebuie să facă obiectul procedurii pe fond, sau atunci când dezbaterea purtată între părți denotă existența unei controverse juridice importante a cărei soluție nu se impune în mod evident [Ordonanța vicepreședintei Curții din 20 decembrie 2019, Puigdemont i Casamajó și Comín i Oliveres/Parlamentul, C-646/19 P(R), nepublicată, EU:C:2019:1149, punctul 52, precum și jurisprudența citată].

53 În speță, pentru a stabili existența unui *fumus boni iuris*, Comisia invocă un motiv care corespunde celei de a doua critici a primului motiv invocat în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, întemeiat pe aspectul că, prin faptul că nu a garantat independența și imparțialitatea Camerei Disciplinare, Republica Polonă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

54 În acest scop, după ce a amintit jurisprudența Curții care rezultă, printre altele, din Hotărârea din 25 iulie 2018, Minister for Justice and Equality (Deficiențe ale sistemului judiciar) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, punctul 67), și din Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme) (C-619/18, EU:C:2019:531, punctul 77), Comisia invocă o serie de elemente care evidențiază, în opinia sa, lipsa de independență și de imparțialitate a Camerei Disciplinare.

55 În primul rând, Comisia arată că instituirea Camerei Disciplinare a coincis cu modificarea normelor referitoare la numirea membrilor KRS și adaugă că respectiva modificare a avut ca efect politizarea acestui organ constituțional, care participă la procesul de selecție a judecătorilor în Polonia și este însărcinat să asigure independența instanțelor și a judecătorilor polonezi.

56 Comisia arată că articolul 6 din Legea de modificare a Legii privind Consiliul Național al Magistraturii și a altor legi a întrerupt mandatul în curs al membrilor KRS și că, în conformitate cu noul articol 9a din Legea privind KRS, Seimul a ales 15 judecători membri ai acestui organ constituțional, ceea ce a avut ca efect creșterea influenței puterii legislative asupra funcționării organului menționat și, în consecință, asupra procesului de numire a judecătorilor la Camera Disciplinară.

57 În aplicarea acestor modificări legislative, KRS s-ar compune în prezent din 15 judecători membri aleși de Seim, din patru membri numiți de Seim dintre deputați, din doi membri numiți de Senat și aleși dintre senatori, dintr-un reprezentant al Președintelui Republicii Polone, dintr-un reprezentant al ministrului justiției și din doi membri de drept, și anume prim-președintele Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și președintele Naczelny Sąd Administracyjny (Curtea Supremă Administrativă, Polonia). Astfel, 23 dintre cei 25 de membri ai KRS ar fi fost numiți de autoritățile legislative sau executive sau ar reprezenta asemenea autorități.

58 Or, Comisia subliniază că toți judecătorii Camerei Disciplinare sunt numiți de Președintele Republicii Polone la propunerea KRS, în compunerea descrisă la punctul precedent.

59 În al doilea rând, Comisia arată că legiuitorul național a exclus posibilitatea de a desemna ca membru al Camerei Disciplinare un judecător deja în funcție în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), astfel încât numai noi judecători, numiți la propunerea KRS, au putut fi numiți pentru a face parte din această cameră.

60 În al treilea rând, Comisia subliniază că, în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), Camera Disciplinară se caracterizează printr-un grad ridicat de autonomie organizațională și financiară. Astfel, cu titlu de exemplu, potrivit articolului 20 din Legea privind Curtea Supremă, competențele de care dispune în mod normal prim-președintele Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) în privința judecătorilor acestei instanțe ar fi exercitate, în ceea ce privește cazul particular al judecătorilor Camerei Disciplinare, de președintele acesteia din urmă. De asemenea, competențe specifice similare ar privi autonomia financiară a Camerei Disciplinare.

61 Comisia arată că examinarea coroborată a elementelor menționate mai sus, precum și introducerea lor simultană în dreptul polonez indică o ruptură structurală care împiedică înlăturarea oricărei îndoieli legitime cu privire la independența Camerei Disciplinare față de elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă și asupra cărora este competentă să se pronunțe.

62 Astfel, Comisia consideră că dispozițiile naționale în litigiu coroborate cu articolul 9a din Legea privind KRS nu garantează nici independența, nici imparțialitatea Camerei Disciplinare și, prin urmare, sunt contrare obligațiilor care revin Republicii Polone în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

63 În sfârșit, în opinia Comisiei, temeinicia raționamentului juridic al celei de a doua critici a primului motiv al acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor este confirmată de coroborarea Hotărârii A. K. cu hotărârea din 5 decembrie 2019 pronunțată de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

64 Pentru a verifica dacă condiția privind *fumus boni iuris* este îndeplinită în speță, trebuie să se arate că această a doua critică privește aspectul dacă Camera Disciplinară îndeplinește cerința de independență a judecătorilor care decurge din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

65 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, garanțiile de independență și de imparțialitate postulează existența unor norme, în special în ceea ce privește compunerea instanței în cauză, numirea, durata funcției, precum și cauzele de abținere, de recuzare și de revocare a membrilor săi, care să permită înlăturarea oricărei îndoieli legitime, în percepția justițiabililor, referitoare la impenetrabilitatea instanței respective în privința unor elemente exterioare și la imparțialitatea sa în raport cu interesele care se înfruntă (Hotărârea A. K., punctul 123 și jurisprudența citată).

66 Conform principiului separării puterilor care caracterizează funcționarea unui stat de drept, trebuie să fie garantată independența instanțelor față de puterile legislativă și executivă. În această privință, trebuie ca judecătorii să se afle la adăpost de intervenții sau de presiuni exterioare care le pot pune în pericol independența. În acest context, normele menționate la punctul anterior trebuie în special să permită excluderea nu numai a oricărei influențe directe, sub formă de instrucțiuni, ci și a formelor de influență indirectă susceptibile să orienteze deciziile judecătorilor în discuție (Hotărârea A. K., punctele 124 și 125, precum și jurisprudența citată).

67 În Hotărârea A. K., Curtea a fost chemată să precizeze conținutul acestor cerințe de independență și de imparțialitate în contextul creării unei entități precum Camera Disciplinară.

68 În ceea ce privește, mai întâi, condițiile în care au intervenit numirile membrilor Camerei Disciplinare, după ce a arătat că judecătorii acestei camere sunt numiți de Președintele Republicii Polone la propunerea KRS, Curtea a statuat, la punctele 137 și 138 din Hotărârea A. K., întemeindu-se în special pe punctele 115 și 116 din Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme) (C-619/18, EU:C:2019:531), că, în cazul în care intervenția KRS în acest proces de numire poate fi de natură să contribuie la o obiectivare a acestui proces, limitând marja de manevră de care dispune Președintele Republicii Polone în exercitarea competenței care îi este conferită, acest lucru este însă valabil numai cu condiția ca KRS să fie el însuși independent de puterile legislativă și executivă, precum și de Președintele Republicii Polone.

69 Or, cu privire la acest aspect, la punctele 142-145 din Hotărârea A. K., Curtea a identificat, pornind de la indicațiile furnizate de instanța de trimitere, elemente care, privite împreună, pot conduce la îndoieli privind independența unui organ precum KRS.

70 În special, la punctul 143 din Hotărârea A. K., Curtea a făcut în mod explicit trimitere la trei împrejurări care se pot dovedi relevante pentru o asemenea apreciere de ansamblu, în special aceea potrivit căreia KRS nou-compus a fost constituit ca urmare a scurtării mandatului de patru ani în curs al membrilor care compuneau până în acel moment acest organ, precum și aceea potrivit căreia cei 15 membri ai KRS aleși dintre judecători sunt în prezent aleși de o ramură a puterii legislative dintre candidații care pot fi prezentați în special de grupuri de două mii de cetățeni sau de 25 de judecători,

în timp ce, anterior, erau aleși de colegii lor, o asemenea reformă conducând la numiri care fac ca numărul membrilor KRS proveniți în mod direct din puterile politice sau aleși de acestea să ajungă la 23 din totalul de 25 de membri care compun organul respectiv.

71 În continuare, independent de condițiile în care au fost numiți noii judecători ai Camerei Disciplinare și de rolul jucat de KRS în această privință, la punctele 147-151 din Hotărârea A. K., Curtea a identificat alte elemente ce caracterizează mai direct Camera Disciplinară și a statuat, la punctul 152 din această hotărâre, că, deși fiecare dintre ele nu este, prin el însuși și luat în considerare în mod izolat, de natură să conducă la o punere la îndoială a independenței acestei entități, situația ar putea să fie diferită, în schimb, ca urmare a combinării lor, iar aceasta cu atât mai mult dacă examinarea în ceea ce privește KRS ar dezvălui o lipsă de independență a acestuia din urmă față de puterile legislativă și executivă.

72 În special, la punctele 150 și 151 din Hotărârea A. K., Curtea a evocat, pe de o parte, împrejurarea potrivit căreia Camera Disciplinară trebuie să fie compusă doar din judecători nou-numiți, cu excluderea, în consecință, a judecătorilor care erau deja în funcție în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), și, pe de altă parte, faptul că Camera Disciplinară, spre deosebire de celelalte camere care compun această instanță și astfel cum reiese în special din articolul 20 din Legea privind Curtea Supremă, pare să beneficieze de un grad de autonomie deosebit de mare în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

73 Desigur, astfel cum arată Republica Polonă, în Hotărârea A. K., Curtea nu a constatat lipsa conformității cu articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE a dispozițiilor naționale referitoare la Camera Disciplinară și a dispozițiilor care au modificat normele privind compunerea KRS, ci a lăsat instanței de trimitere sarcina de a efectua aprecierile necesare în acest scop.

74 În această privință, reiese totuși dintr-o jurisprudență constantă că nu este de competența Curții să se pronunțe, în cadrul procedurii preliminare, asupra compatibilității unor dispoziții din dreptul național sau a unei practici naționale cu normele dreptului Uniunii. Curtea este, în schimb, competentă să furnizeze instanței de trimitere toate elementele de interpretare a dreptului Uniunii care îi pot permite acesteia să aprecieze o asemenea conformitate în vederea soluționării cauzei cu care este sesizată (Hotărârea din 15 iulie 2010, Pannon Gép Centrum, C-368/09, EU:C:2010:441, punctul 28 și jurisprudența citată).

75 În conformitate cu această jurisprudență, la punctul 132 din Hotărârea A. K., Curtea a precizat că și-a limitat analiza la prevederile dreptului Uniunii, oferind o interpretare a acestuia care să fie utilă instanței de trimitere, căreia îi revine obligația de a aprecia, în lumina elementelor de interpretare astfel furnizate de Curte, conformitatea dispozițiilor naționale, evocate la punctul 73 din prezenta ordonanță, cu dreptul Uniunii, în vederea soluționării litigiilor aflate pe rolul său (a se vedea prin analogie Hotărârea din 15 iulie 2010, Pannon Gép Centrum, C-368/09, EU:C:2010:441, punctul 29 și jurisprudența citată).

76 În ceea ce privește tocmai aceste elemente, întrucât ele se raportează în esență la competențele Camerei Disciplinare, la compunerea sa, la condițiile și la procesul de numire a membrilor săi, precum și la gradul său de autonomie în cadrul Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), pertinența lor nu poate fi limitată la împrejurările de fapt corespunzătoare hotărârii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) din 5 decembrie 2019. Astfel, argumentul Republicii Polone prin care se urmărește să se conteste orice pertinență a acestei hotărâri, pentru motivul că a fost pronunțată într-un context factual specific, nu poate fi admis.

77 Or, în lumina elementelor care figurează, printre altele, la punctele 136-151 din Hotărârea A. K., precum și a hotărârilor, menționate la punctele 19-21 din prezenta ordonanță, pronunțate de Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) la 5 decembrie 2019 și la 15 ianuarie 2020 ca urmare a Hotărârii A. K., nu se poate exclude, la prima vedere, că dispozițiile naționale în litigiu, coroborate cu articolul 20 din

Legea privind Curtea Supremă și cu articolul 9a din Legea privind KRS, încalcă obligația care revine Republicii Polone, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, de a garanta ca deciziile pronunțate în cadrul procedurilor disciplinare privind judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun să fie controlate de o entitate care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective, printre care se numără și cerința de independență.

78 În consecință, fără a se pronunța în acest stadiu cu privire la temeinicia argumentelor invocate de părți în cadrul acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, ceea ce este de competența exclusivă a instanței de fond, trebuie să se constate că, având în vedere elementele de fapt invocate de Comisie, precum și elementele de interpretare furnizate, printre altele, de Hotărârea din 24 iunie 2019, Comisia/Polonia (Independența Curții Supreme) (C-619/18, EU:C:2019:531), și de Hotărârea A. K., argumentele invocate de Comisie în cadrul celei de a doua critici a primului motiv al acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care stă la baza prezentei cereri de măsuri provizorii, nu par, la prima vedere, lipsite de un temei serios, în sensul jurisprudenței citate la punctul 52 din prezenta ordonanță.

79 În ceea ce privește argumentul Republicii Polone potrivit căruia Comisia ar fi trebuit să demonstreze că condiția privind *fumus boni iuris* este îndeplinită pentru toate criticile invocate în susținerea primului motiv al acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, acesta nu poate fi admis.

80 Astfel, având în vedere obiectul limitat al cererii de măsuri provizorii, și anume suspendarea aplicării dispozițiilor naționale vizate numai în cadrul celei de a doua critici a primului motiv al acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia este obligată să dovedească existența unui *fumus boni iuris* numai în raport cu această critică.

81 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze că condiția privind *fumus boni iuris* este îndeplinită în speță.

Cu privire la urgență

82 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, scopul procedurii privind măsurile provizorii este de a garanta deplina eficacitate a hotărârii definitive care va fi pronunțată, pentru a evita o lacună în protecția juridică asigurată de Curte. Pentru realizarea acestui obiectiv, urgența trebuie apreciată în raport cu necesitatea de a se pronunța cu titlu provizoriu, pentru a se evita ca un prejudiciu grav și ireparabil să fie ocazionat părții care solicită protecția provizorie. Revine acestei părți sarcina de a furniza dovada că nu poate aștepta soluționarea procedurii pe fond fără a suferi un prejudiciu de această natură. Pentru stabilirea existenței unui astfel de prejudiciu grav și ireparabil, nu este necesar să se impună dovedirea cu certitudine absolută a survenirii prejudiciului. Este suficient ca acesta să fie previzibil cu un grad de probabilitate suficient (Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctul 60 și jurisprudența citată).

83 În plus, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii trebuie să rețină, în unicul scop al aprecierii urgenței și fără ca aceasta să implice o anumită luare de poziție din partea sa în ceea ce privește temeinicia motivelor invocate pe fond de solicitantul măsurilor provizorii, că aceste motive sunt susceptibile de a fi admise. Astfel, prejudiciul grav și ireparabil a cărui survenire probabilă trebuie stabilită este acela care ar rezulta, eventual, din refuzul de a acorda măsurile provizorii solicitate în ipoteza în care acțiunea pe fond ar fi admisă ulterior (Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctul 61 și jurisprudența citată).

84 În consecință, în speță, în vederea aprecierii urgenței, Curtea trebuie să rețină că dispozițiile naționale vizate de a doua critică a primului motiv al acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor sunt susceptibile să compromită independența Camerei Disciplinare și să fie astfel contrare obligației care revine Republicii Polone, în temeiul articolului 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE, de a garanta că

deciziile pronunțate în cadrul procedurilor disciplinare inițiate împotriva judecătorilor instanțelor naționale chemate să se pronunțe cu privire la aspecte care țin de dreptul Uniunii sunt controlate de o entitate care îndeplinește cerințele inerente unei protecții jurisdicționale efective, printre care se numără și cerința de independență.

85 În vederea acestei aprecieri, este necesar, în plus, să se țină seama de faptul că, pe de o parte, Camera Disciplinară este deja constituită în compunerea care rezultă din aplicarea dispozițiilor naționale vizate de acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, în special a celor privind numirea judecătorilor chemați să facă parte din aceasta, și că, pe de altă parte, această cameră și-a început deja activitatea.

86 În acest context, trebuie să se analizeze dacă, astfel cum susține Comisia, aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu poate cauza un prejudiciu grav și ireparabil în raport cu funcționarea ordinii juridice a Uniunii.

87 În această privință, din dispozițiile naționale în litigiu reiese că Camera Disciplinară constituie, în ceea ce privește judecătorii instanțelor de drept comun, instanța disciplinară de al doilea grad de jurisdicție și, în anumite cazuri, de prim grad de jurisdicție, precum și, în ceea ce privește judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), instanța disciplinară de prim grad și de al doilea grad de jurisdicție.

88 Garanția de independență a Camerei Disciplinare în calitate de instanță competentă să se pronunțe în cauzele disciplinare privind judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun este, potrivit jurisprudenței evocate la punctul 34 din prezenta ordonanță, esențială pentru menținerea independenței atât a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă), cât și a acestor instanțe.

89 Rezultă că faptul că independența Camerei Disciplinare poate să nu fie garantată până la pronunțarea hotărârii definitive va avea ca efect compromiterea, tot în aceeași perioadă, a independenței Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și a instanțelor de drept comun.

90 Astfel, simpla perspectivă ca judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun să suporte riscul unei proceduri disciplinare care poate conduce la sesizarea unei entități a cărei independență nu ar fi garantată poate afecta propria lor independență. Nu prezintă importanță, în această privință, numărul de proceduri efectiv inițiate, până în prezent, cu privire la asemenea judecători, precum și rezultatul acestor proceduri.

91 Or, potrivit jurisprudenței evocate la punctul 33 din prezenta ordonanță, menținerea independenței Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și a instanțelor de drept comun este esențială pentru ca protecția jurisdicțională a drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii să fie garantată.

92 Astfel, Curtea a statuat deja că faptul că este posibil ca independența Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) să nu fie garantată ar putea conduce la un prejudiciu grav, ireparabil prin natura sa, în raport cu ordinea juridică a Uniunii și, în consecință, cu drepturile conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, precum și cu valorile enunțate la articolul 2 TUE, pe care se întemeiază această Uniune, în special cea a statului de drept (a se vedea în acest sens Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctele 68, 70 și 71).

93 Din considerațiile care precedă reiese că aplicarea dispozițiilor naționale în litigiu, în măsura în care atribuie competența de a se pronunța în cauzele disciplinare referitoare la judecătorii Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) și ai instanțelor de drept comun unei entități, în speță Camera Disciplinară, a cărei independență ar putea să nu fie garantată, este susceptibilă să cauzeze un prejudiciu grav și ireparabil ordinii juridice a Uniunii.

94 Argumentul Republicii Polone potrivit căruia condiția privind urgența nu este îndeplinită în speță pentru motivul că Comisia a întârziat să întreprindă demersurile pentru a pune capăt pretinsei neîndepliniri a obligațiilor nu poate fi admis.

95 Astfel, este suficient să se amintească faptul că acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor pe care se grefează prezenta cerere de măsuri provizorii face parte dintr-o serie de măsuri adoptate de Comisie în raport cu ansamblul reformelor legislative privind sistemul judiciar introduse de Republica Polonă din anul 2015, aceste măsuri incluzând adoptarea, la 20 decembrie 2017, a unei propuneri motivate în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) [TUE] privind statul de drept în Polonia [COM(2017) 835 final], în care această instituție a indicat, printre altele, problemele ridicate de dispozițiile naționale vizate de acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor în raport cu principiul independenței judecătorilor.

96 Nu poate fi admisă nici afirmația Republicii Polone prin care se urmărește înlăturarea existenței urgenței pentru motivul că Comisia a introdus cererea de măsuri provizorii după trei luni de la introducerea acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor.

97 Astfel, trebuie arătat mai întâi că, la data introducerii acelei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, guvernul polonez și Comisia fuseseră informate cu privire la data pronunțării Hotărârii A. K.

98 Or, întrucât această hotărâre ridica problema independenței Camerei Disciplinare, era rezonabil ca, înainte de a introduce o cerere de măsuri provizorii, Comisia să aștepte răspunsul Curții cu privire la această problemă și, eventual, să evalueze efectele hotărârii menționate în Polonia.

99 În continuare, trebuie arătat că, în același timp cu introducerea acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, Comisia a solicitat aplicarea, în cadrul soluționării acestei acțiuni, a procedurii accelerate în temeiul articolului 23a din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 133 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, pentru motivul, printre altele, că încălcările invocate în acțiunea respectivă prezintă un caracter sistemic și o examinare a cauzei în termen scurt ar servi securității juridice atât în interesul Uniunii, cât și în cel al statului membru în cauză.

100 Contrar celor susținute de Republica Polonă, faptul că această cerere a fost respinsă de Curte nu demonstrează lipsa urgenței.

101 Astfel, nu există nicio corelație între problema dacă este necesară pronunțarea pe fond asupra unei cauze potrivit procedurii accelerate și problema dacă măsurile provizorii solicitate în cadrul acestei cauze sunt urgente pentru a evita producerea unui prejudiciu grav părții care le solicită [Ordonanța vicepreședintelui Curții din 22 martie 2018, Wall Street Systems UK/BCE, C-576/17 P(R) și C-576/17 P(R)-R, nepublicată, EU:C:2018:208, punctul 51].

102 În acest context, este posibil ca procedura accelerată să nu fie aplicată atunci când caracterul sensibil și complex al problemelor juridice ridicate de o cauză este dificil de aplicat unei astfel de proceduri, în special atunci când nu este adecvat să se scurteze faza scrisă a procedurii în fața Curții (a se vedea prin analogie Ordonanța președintelui Curții din 18 octombrie 2017, Weiss și alții, C-493/17, nepublicată, EU:C:2017:792, punctul 13). Or, trebuie să se arate că aceasta este situația în speță.

103 Având în vedere considerațiile care precedă, este necesar să se concluzioneze că condiția privind urgența este dovedită în speță.

Cu privire la evaluarea comparativă a intereselor

104 Reiese că, în majoritatea procedurilor privind măsurile provizorii, atât acordarea, cât și refuzul de a acorda suspendarea executării solicitată pot produce, într-o anumită măsură, unele efecte definitive și revine judecătorului delegat cu luarea măsurilor provizorii, sesizat cu o cerere de suspendare, sarcina de a evalua comparativ riscurile legate de fiecare dintre soluțiile posibile. În mod concret, aceasta implică în special să se examineze dacă interesul părții care solicită măsurile provizorii de a obține

suspendarea executării unor dispoziții naționale prevalează asupra interesului prezentat de aplicarea imediată a acestora. În cadrul examinării respective, trebuie să se stabilească dacă eventuala abrogare a acestor dispoziții, după ce Curtea a admis acțiunea pe fond, ar permite răsturnarea situației care ar fi provocată de executarea lor imediată și, în caz contrar, în ce măsură suspendarea ar fi de natură să se opună obiectivelor urmărite de dispozițiile menționate în cazul în care acțiunea pe fond ar fi respinsă (Ordonanța din 17 decembrie 2018, Comisia/Polonia, C-619/18 R, EU:C:2018:1021, punctul 91 și jurisprudența citată).

105 În speță, Comisia susține că, în cazul în care Curtea ar admite acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor după ce a refuzat să dispună măsurile provizorii solicitate, buna funcționare a ordinii juridice a Uniunii ar fi afectată în mod sistemic, iar un prejudiciu ireparabil ar fi adus drepturilor conferite particularilor de dreptul Uniunii. În schimb, faptul că Curtea ar trebui să respingă acțiunea în constatarea neîndeplinirii obligațiilor după ce a dispus măsurile provizorii ar avea drept consecință doar faptul că funcționarea Camerei Disciplinare ar fi fost suspendată temporar.

106 Republica Polonă susține că aplicarea măsurilor provizorii solicitate ar constrânge puterile legislativă și executivă poloneze să adopte măsuri al căror efect practic ar fi dizolvarea unui organ al puterii judecătorești care își exercită, în conformitate cu dreptul, misiunile structurale legate de administrarea justiției. Aplicarea unor asemenea măsuri provizorii ar aduce astfel atingere principiilor structurale fundamentale ale statului polonez, fragilizând în percepția justițiabililor aparența de independență a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă).

107 Aplicarea măsurilor provizorii solicitate ar avea totodată ca efect desființarea unei entități al cărei buget este executat de președintele său, separat de bugetul celorlalte camere ale Sąd Najwyższy (Curtea Supremă). De asemenea, ar dispărea locul de muncă al angajaților responsabili de serviciul administrativ și financiar al entității menționate.

108 În sfârșit, aplicarea unor asemenea măsuri ar aduce atingere dreptului justițiabililor ale căror cauze sunt pendinte ca acestea să fie examinate de instanța care a fost anterior stabilită în temeiul legii.

109 În această privință, trebuie arătat mai întâi că, astfel cum s-a amintit la punctul 29 din prezenta ordonanță, deși organizarea justiției statelor membre este de competența acestora din urmă, nu este mai puțin adevărat că, în exercitarea competenței respective, statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care decurg pentru ele din dreptul Uniunii și în special din articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

110 În continuare, astfel cum s-a arătat la punctele 44 și 47 din prezenta ordonanță, dispunerea măsurilor provizorii solicitate nu ar determina dizolvarea Camerei Disciplinare și nici, în consecință, desființarea serviciilor sale administrative și financiare, ci suspendarea provizorie a activității sale până la pronunțarea hotărârii definitive.

111 Pe de altă parte, întrucât dispunerea măsurilor menționate ar presupune că soluționarea cauzelor pendinte în fața Camerei Disciplinare trebuie să fie suspendată până la pronunțarea hotărârii definitive, prejudiciul rezultat din suspendarea cauzelor respective pentru justițiabilii în cauză ar fi mai redus decât cel care rezultă din examinarea acestora de către o entitate, și anume Camera Disciplinară, a cărei lipsă de independență și de imparțialitate nu poate fi, la prima vedere, exclusă.

112 În sfârșit, dificultățile de natură bugetară invocate de Republica Polonă care ar fi legate de dispunerea măsurilor provizorii solicitate nu pot prevala asupra riscului de a se aduce atingere interesului general al Uniunii în raport cu buna funcționare a ordinii sale juridice.

113 În aceste condiții, este necesar să se concluzioneze că evaluarea comparativă a intereselor în cauză înclină în favoarea dispunerii măsurilor provizorii solicitate de Comisie.

114 Având în vedere toate considerațiile care precedă, trebuie să se admită cererea de măsuri provizorii a Comisiei, menționată la punctul 1 din prezenta ordonanță.

Pentru aceste motive, Curtea (Marea Cameră) dispune:

1) Obligă Republica Polonă, imediat și până la pronunțarea hotărârii prin care se va finaliza judecata în cauza C-791/19,

– **să suspende aplicarea dispozițiilor articolului 3 punctul 5, ale articolului 27 și ale articolului 73 alineatul 1 din ustawa o Sądzie Najwyższym (Legea privind Curtea Supremă) din 8 decembrie 2017 (Dz. U. din 2018, poziția 5), cu modificările ulterioare, care constituie temeiul competenței Izba Dyscyplinarna (Camera Disciplinară) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) pentru a se pronunța, atât în primă instanță, cât și în apel, în cauzele disciplinare referitoare la judecători;**

– **să se abțină de la transmiterea cauzelor pendinte în fața Izba Dyscyplinarna (Camera Disciplinară) a Sąd Najwyższy (Curtea Supremă) unui complet de judecată care nu îndeplinește cerințele de independență definite, printre altele, în Hotărârea din 19 noiembrie 2019, A. K. și alții (Independența Camerei Disciplinare a Curții Supreme) (C-585/18, C-624/18 și C-625/18, EU:C:2019:982), și**

– **să comunice Comisiei Europene, în termen de cel mult o lună de la notificarea ordonanței Curții prin care se dispun măsurile provizorii solicitate, toate măsurile pe care le va fi adoptat pentru a se conforma pe deplin acestei ordonanțe.**

2) Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.

Semnături